

14/52-1/2018.

A MAGYAR NEMZETI LEVÉLTÁR

(MNL)

2017. ÉVI MUNKAJELENTÉSE

archívum
Magyar Nemzeti Levéltár

TARTALOMJEGYZÉK

I. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	3
II. MŰKÖDÉSI FELTÉTELEK	5
II. 1. Gazdálkodás, költségvetés, pénzügy	6
II. 2. Kiadási előirányzatok alakulása	9
II. 3. Bevételi előirányzatok alakulása	10
II. 4. Humánerőforrás	10
II. 5. Infrastrukturális fejlesztések (épületek, raktárak, infokommunikációs eszközök, egyéb technikai felszerelések)	13
III. 1. Az illetékességi terület felügyelete	16
III. 2. Állománygyarapodás	20
III. 3. Állományvédelem és reprográfia	24
III. 3.1. Általános tevékenység, állományellenőrzés	24
III. 3.2. Restaurálás, konzerválás	25
III. 3.3. Könyvkötészeti munkák	25
III. 3.4. Biztonsági másolatok készítése (mikrofilmezés, digitalizálás)	25
III. 4. A levéltári anyag nyilvántartása	27
III. 5. Rendszerezés, rendezés	31
III. 5.1. Alapszintű rendezés	31
III. 5.2. Középszintű rendezés	31
III. 5.3. Darabszintű rendezés	33
III. 5.4. Ellenőrző rendezés	34
III. 5.5. Raktári rendezés (mintaállványozás, jelzetelés, átrendezés)	35
III. 6. Selejtezés	37
III. 7. Segédlet-készítés	39
III. 8. Kutató- és ügyfélszolgálat, online kutatás	45
III. 8.1. A kutatószolgálatok feladata, helyzete, tevékenysége	45
III. 8.2. A Magyar Nemzeti Levéltár kutatóforgalmi adatai	45
III. 8.3. Az Országos Levéltár kutatóforgalmi adatai	48
III. 8.4. A kutatók tájékoztatása	51
III. 8.5. A reprográfiai szolgáltatások átstrukturálódása	52
III. 8.6. Ügyviteli, kutatási és kiállítási célú iratkölcsonzés	53
III. 8.7. Ügyfélszolgálati tevékenység	54
III. 8.8. Az MNL online szolgáltatásai 2016-ban	55
III. 9. Tudományos munka, konferenciák, kiadványkészítés, kiadói tevékenység	64
III. 9.1. Tudományos konferenciák	65
III. 9.2. Kiadványkészítés	65
III. 10. Közművelődés, oktatás, PR-tevékenység	66
III. 11. Könyvtári munka	68
III. 12. Anyakönyvi másodpéldányok kezelése	72
III. 13. Nemzetközi és hazai kapcsolatok	73
III. 13.1. Nemzetközi kapcsolatok	73
III. 13.2. Hazai kapcsolatok	76
III. 14. Pályázatok	79
III. 15. Vezetés, ügyvitel, képzés, továbbképzés	81

I. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A 2017-es év meghatározó feladata továbbra is a Belügyminisztérium és a Nemzetgazdasági Minisztérium budai Várnegyedben történő elhelyezésével kapcsolatos intézkedésekről szóló 1837/2015. (XI. 24.) Korm. határozat, valamint az azt követő kormányhatározatok (1837/2015. (XI. 24.) Korm. határozat a Belügyminisztérium és a Nemzetgazdasági Minisztérium budai Várnegyedben történő elhelyezésével kapcsolatos intézkedésekről, 1731/2016. (XII. 13.) Korm. határozat a Nemzetgazdasági Minisztérium budai Várnegyedben történő elhelyezéséhez szükséges egyes intézkedésekről, 1731/2016. (XII. 13.) Korm. határozat a Nemzetgazdasági Minisztérium budai Várnegyedben történő elhelyezéséhez szükséges egyes intézkedésekről, 1097/2017. (III. 2.) Korm. határozat a Nemzetgazdasági Minisztérium budai Várnegyedben történő elhelyezéséhez szükséges további intézkedésekről) rendelkezéseinek végrehajtása volt.

2017 februárjára világossá vált, hogy a kormányhatározatban a Magyar Nemzeti Levéltár számára kijelölt Daróczy utcai épületegyüttes nem lesz elegendő a Hess András téri épületben ellátott feladatok és az ott dolgozó munkatársak befogadására. A Gazdasági Igazgatóság és az iratkezelés felügyeletet ellátó szervezeti egység elhelyezését a Magyar Nemzeti Levéltárnak kellett megoldania. Az NKA működési támogatásának segítségével így számukra irodát kellett bérelni. A Hess András téri épületben őrzött 18 kilométernyi iratanyagból a Daróczy úton 12 kilométert tudott elhelyezni az ezért felelős Budavári NKft. Az MNL ennek következtében szabad raktárkapacitásai terhére a Bécsi kapu téren, a Lánglíliom utcában és Székesfehérváron oldotta meg a fennmaradó iratanyag elhelyezését. A korábban 80 főt befogadni tudó kutatóterem helyett egy 10 fő elhelyezésére alkalmas kutatószoba került kialakításra. A költözésért felelős Budavári Nkft. 2018. január 18-ára fejezte be a Hess András téren lévő iratanyagok elszállítását. A bútorok jelentős részét az MNL már saját hatáskörben szállította el a Hess András téren előállt állapotokra tekintettel. A beszámoló készítésekor sem megoldott a közel 10 kilométer salgó polc elszállítása, ezzel kapcsolatban iránymutatást kértünk az EMMI-től.

A Daróczy úton az iratanyag és a munkatársak elhelyezése megtörtént. Az épületben a felújítás még nem zárult le teljes egészében pl. nyílászáró csere, építési hulladék elszállítása, csapadékvíz elvezetés még nem megoldott. Az épület használatbavételéhez szükséges szakhatósági engedélyekről nem rendelkezünk információval. Használati megállapodás megkötését kezdeményeztük a Budavári Nkft-nél.

A Hess András téri költözés miatt elmondható, hogy a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára budapesti raktárai teljesen megteltek, az iratanyag elhelyezése érdekében már Székesfehérvárra is kellett iratanyagot szállítanunk. Így egyre sürgetőbbé válik a Daróczy úti ideiglenes elhelyezés után a szakmai igényeket kielégítő végleges elhelyezés megoldása. Ezzel kapcsolatban az intézmény vezetése 2017 februárjától kezdődően több szakmai anyagot készítettünk a fenntartói iránymutatásnak megfelelően. A kormányelőterjesztéshez szükséges szakmai anyagok részletes elemzéseket tartalmaznak a levéltári szakmai elvárásokról, a helyszínekkel kapcsolatos előnyök és hátrányok mérlegeléséről, a várható költségekről, valamint a kivitelezéshez szükséges időről. Javaslatot tettünk a Bécsi kapu téri főépület felújításával kapcsolatos költségekre is. A kormányelőterjesztéshez a következő lehetséges helyszíneket vizsgáltuk meg és elemeztük a megvalósítás előnyeit, valamint hátrányait: X. kerület Kőbánya Észak-Pesti járműjavító Diesel csarnok és forgóvázcsarnok, VII. kerület volt BM kórház épülete, IX. kerület Vágóhid utcai ingatlan, XII. kerület Virányos úti volt honvédségi ingatlan, VIII. kerület volt józsefvárosi piac területe, Déli pályaudvar, Nyugati pályaudvar. A legutolsó szakmai anyagot 2018 januárjában küldtük meg az EMMI-nek.

A 2017. munkaév eredménye az MNL egységes, módszertani és képzési koncepciójának kidolgozása. Régóta sürgető feladat volt a szervezett oktatási, képzési és továbbképzési tevékenységeket összefoglaló dokumentum elkészítése a különféle képzési és oktatási tevékenységek összehangolása, rendszerbe szervezése érdekében. Cél az MNL minél színvonalasabb szakmai működésének biztosítása, a levéltárosi munka különböző részterületein kialakult – esetenként jelentős mértékben eltérő – gyakorlat egységesítése. A MOTIKO, illetve az SZKK munkatársai – a meglévő szakmai anyagokra támaszkodva, azokra hivatkozva, és a korábbi képzések terveit is alapul véve – a koncepciót a levéltár igényeire szabva dolgozták ki. A koncepció a Bevezetőn túlmenően alapvetően két részre tagolódik: a módszertani munkát, valamint a képzési és továbbképzési terveket tartalmazó részekre. A módszertani rész bemutatja a korábbi, ÚMKL és MOL intézmények, valamint már az MNL MOTIKO által végzett módszertani munkatevékenységet, és javaslatot tesz e tevékenység korszerűsített tematikájára, bővítésére, illetve fejlesztésére. A képzésekkel foglalkozó rész szintén megjeleníti az eddig végzett képzési és oktatási tevékenységet, azonban ezen túlmenően differenciált módon foglalja össze a képzések – mint egyre hangsúlyosabb módon elvárt munkatevékenység – rendjét és folyamatát. Ez utóbbi esetben, alfejezetenként, rövid-, közép- és hosszú távú terveket tartalmaz. A nemzeti társadalompolitikai célok elérése érdekében kiindulópontnak tekintettük, hogy a kultúrához, a nemzeti kulturális örökséghez történő, korlátozásoktól mentes hozzáférés alapvető emberi, állampolgári jog, mind a határon innen, mind a határon túl élő magyarság számára. A Magyar Nemzeti Levéltár országos hatáskörű közgyűjteményként, tagintézményei révén jelentős nemzetközi kapcsolatrendszerrel rendelkezik. 2017-ben is feladatunknak tekintettük a határon innen és túl élő magyarok számára a társadalmi emelkedéshez, a nemzeti és lokális önazonosság tudat megőrzéséhez és ápolásához szükséges értékekhez való hozzáférés biztosítását, a magyar identitás erősítését, a kulturális szolgáltatások terén a kulturális javakhoz való hozzáférés növelését, a magyar kultúra külföldi megjelenésének erősítését. Kitérő társadalompolitikai céljaink elérése érdekében 2017-ben szakmai képzéseinket kiterjesztettük az Erdélyben és Kárpátalján dolgozó kollégák számára. A partnerintézmények számára kínált képzési programot a helyi igényeknek és szükségleteknek megfelelően állítottuk össze. Mindezt nemzetpolitikai kulturális, oktatási misszióként fogjuk fel, amely erősíti a határon túli magyar kollégákkal az együttműködést, másrészt elősegíti a külföldi kollégák felkészültségét a magyar vonatkozású iratanyagok (hungarica) kezelése során.

2017 januárjában a Magyar Nemzeti Levéltár „Közigazgatási eljárásokhoz kapcsolódó levéltári szolgáltatás fejlesztése” projekt megvalósításába kezdett hosszas előkészítés után. A Közigazgatás Fejlesztési Operatív Program (KÖFOP) keretében megvalósuló programjára az intézmény 2 630 000 000 forint vissza nem térítendő támogatást kapott. A projekt célja az állampolgárok és a közigazgatási intézményrendszer számára nyújtott szolgáltatások egyszerűsítése, elektronizálása és országos kiterjesztése. A Magyar Nemzeti Levéltár új fejlesztése olyan elektronikus szolgáltatáscsomagot alakít ki, amelynek a segítségével a hivatali ügyek intézéséhez automatikusan biztosítja a kérelmező vagy az ügyintéző szervek részére a szükséges igazoló iratanyagot. A projekt a Széchenyi 2020 program keretében az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg. 2017-ben a projekt megvalósítási szakaszában sikeres közbeszerzési eljárások keretében beszerzésre került az alkalmazásfejlesztést végző szolgáltató, a termékellenőr és műszaki szakértő továbbá a közigazgatási és SZEÜSZ kapcsolatokért felelős szakértő. A fejlesztés rendszertervének elfogadásával a projekt 2. mérföldkővét is sikeresen zártuk.

2016 decemberében megállapodást írtunk alá a Nemzeti Közszolgálati Egyetemmel a számukra rendelkezésre álló KÖFOP-2.1.2-VEKOP-15 azonosítószámú, „A jó kormányzást megalapozó közszolgálat-fejlesztés” nevű projektben való együttműködésre. A projekt révén 2018 januárjára elkészült egy adatbázis, amelyben feldolgozásra kerülhettek az 1944. december 21-től működő állami szervek egészen napjainkig (mintegy ötezer szervről van szó). Ez azt jelenti, hogy minden aktuális változást (jogszabályi, illetve a szerveket érintő átalakulást, megszűnést, összevonást) rögzítettünk a programban. Az adatbázis egyediségét az biztosítja, hogy a nyilvánosan elérhető jogszabályi adatokon túl a levéltári iratanyagban található belső utasításokat és szervezeti szabályzatokat is feldolgoztuk. Ennek révén az egyes szervek esetében nemcsak az elvi szabályokat tartalmazó jogi leírás ismerhető meg, hanem a gyakorlati működés adatai is. Az elkészült adatbázisban az egyes szervek közötti jogelődí és jogutódi átalakulás, alá- fölérendeltségi viszonyok, illetve ahol lehetséges volt, ott a szervezetben funkciókat betöltők személyi adatai is megtalálhatók. Az adatok vizuális megjelenítése felhasználóbaráttá teszi az alkalmazást. Az alkalmazás folyamatosan bővülő, napi használatban lévő adatbázisként alkalmazható.

A személyi változások közül kiemelendő, hogy 2017. április 18-tól dr. habil. Szabó Csaba személyében új főigazgatója lett az intézménynek. Az így megüresedett általános főigazgató-helyettesi posztot pedig dr. Mikó Zsuzsanna töltötte be. A főigazgatói feladatkörök átadása teljes körűen megtörtént.

II. MŰKÖDÉSI FELTÉTELEK

Érintett szervezeti egységek (a beszámolóban előforduló rövidítésekkel)

Főigazgatói Titkárság (FT)

Gazdasági Igazgatóság (GI)

Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Unió projektigazgatósága (NKEUI)

Jogi, Humánpolitikai és Munkaügyi Főosztály

Szakmai Koordinációs Központ (SZKK)

Informatikai és e-levéltári Osztály

Módszertani, Továbbképzési és Iratkezelés-felügyeleti Koordinációs Osztály (MOTIKO)

Állományvédelmi és Repográfiai Osztály (ÁRO)

MNL Országos Levéltára (MNL OL)

1945 előtti Kormányzervek Főosztálya (1945 e. KF)

1945 utáni Kormányzervek és Pártiratok Főosztálya (1945 u. KPF)

Magánlevéltárak és Gyűjtemények Főosztálya (MGYF)

Gazdasági Levéltári Főosztály (GLF)

Kutatószolgálati, Tájékoztatói és Levéltár-tudományi Szakkönyvtári Főosztály

Az MNL megyei tagintézményei

Magyar Nemzeti Levéltár Baranya Megyei Levéltára (MNL BaML)

Magyar Nemzeti Levéltár Bács-Kiskun Megyei Levéltára (MNL BKML)

Magyar Nemzeti Levéltár Békés Megyei Levéltára (MNL BéML)

Magyar Nemzeti Levéltár Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltára (MNL BAZML)

Magyar Nemzeti Levéltár Csongrád Megyei Levéltára (MNL CSML)

Magyar Nemzeti Levéltár Fejér Megyei Levéltára (MNL FML)

Magyar Nemzeti Levéltár Győr-Moson-Sopron Megye Győri Levéltára (MNL GYMSML Győr)

Magyar Nemzeti Levéltár Győr-Moson-Sopron Megye Soproni Levéltára (MNL GYMSML Sopron)

Magyar Nemzeti Levéltár Hajdú-Bihar Megyei Levéltára (MNL HBML)

Magyar Nemzeti Levéltár Heves Megyei Levéltára (MNL HML)

Magyar Nemzeti Levéltár Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Levéltára (MNL JNSZML)

Magyar Nemzeti Levéltár Komárom-Esztergom Megyei Levéltára (MNL KEML)

Magyar Nemzeti Levéltár Nógrád Megyei Levéltára (MNL NML)

Magyar Nemzeti Levéltár Pest Megyei Levéltára (MNL PML)

Magyar Nemzeti Levéltár Somogy Megyei Levéltára (MNL SML)

Magyar Nemzeti Levéltár Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltára (MNL SZSZBML)

Magyar Nemzeti Levéltár Tolna Megyei Levéltára (MNL TML)

Magyar Nemzeti Levéltár Vas Megyei Levéltára (MNL VaML)

Magyar Nemzeti Levéltár Veszprém Megyei Levéltára (MNL VeML)

Magyar Nemzeti Levéltár Zala Megyei Levéltára (MNL ZML)

II. 1. Gazdálkodás, költségvetés, pénzügy

A Magyar Nemzeti Levéltár Gazdasági Igazgatósága az MNL szervezeti egység keretein belül, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, az államháztartásról szóló törvény végrehajtására vonatkozó 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, az államháztartási számvitelről szóló 4/2013. (I.11.) Korm. rendelet, valamint az MNL belső szabályzataiban foglaltak alapján látta el tevékenységét 2016-ban.

Feladatai közé tartozik többek között a gazdálkodási folyamatok megszervezése, működtetése, a Levéltár rendelkezésére bocsájtott költségvetési támogatás és saját bevételek hatékony és szabályos felhasználásának felügyelete, előirányzat-gazdálkodás, bér- és munkaerő-gazdálkodás, vagyongazdálkodás, ingatlanfenntartás, pályázatkezelés, pénzügyi beszámoltatással, adókötelezettségek teljesítésével kapcsolatos feladatok ellátása, a Magyar Nemzeti Levéltár szervezeti egységei részére gazdálkodással kapcsolatos szolgáltatás ellátása.

A Gazdasági Igazgatóság vezetésében annyi változás történt 2017-ben, hogy 2017. április 1. és 2017. július 31. között Kálmán Márta tervezési és kontrolling főosztályvezetőként, és egyúttal gazdasági igazgatóhelyettesként dolgozott az intézményben.

A Magyar Nemzeti Levéltár az elmúlt években bevezetett és folytatott szigorú és takarékos gazdálkodásával 2017 folyamán is megőrizte fizetőképességét, kötelezettségvállalásait maradéktalanul teljesítette. Adó- és beszámolási kötelezettségeinknek rendre eleget tett. Az elmúlt években kiadmányozott, bevezetett gazdálkodási folyamatokat rögzítő szabályzatokban foglaltak kiváló alapul szolgáltak a gazdálkodási folyamatok átláthatóságának, a belső kontrollok érvényesülésének, a szabályozott működés feltételeinek megteremtésének elősegítésében.

A Gazdasági Igazgatóság – fenntartói döntés szerint – 2017. február 1-jével átadta a Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár gazdálkodással kapcsolatos feladatait a jogutódként kijelölt Magyar Nemzeti Múzeum részére. Ezen feladatot a Magyar Nemzeti Levéltár Gazdasági Igazgatósága 2013. január 1. és 2017. január 31. között látta el.

A Gazdasági Igazgatóság a megyei levéltárak gazdasági ügyintézőinek bevonásával, a megyei levéltár-igazgatók és gazdasági ügyintézők együttműködésében látja el feladatait. A 2014-ben kialakított munkamegosztási rend, valamint a gazdálkodási feladatellátást is szabályozó, 2017. január 16-án kiadmányozott ügyrend egyértelmű eljárási és hatásköri rendet teremtve szolgálja a gazdálkodási feladatok és kötelezettségek érvényesülését. A megyei levéltárakban a gazdasági ügyintéző helyettesítésére a létszámhelyzet és a munkatársak iskolai végzettsége miatt – egy-két levéltártól eltekintve – nincs lehetőség. A létszámhelyzet több megyei levéltárban nem teszi lehetővé pénztár-helyettes és/vagy a pénztárellenőr kijelölését, az érvényesítői, ellenjegyzői munkakör elkülönítését.

Igazi kihívást jelentett a Pénzügyi és Számviteli Főosztály feladatellátásában, hogy néhány hónap leforgása alatt mind a három számviteli előadó kérte munkaviszonyának megszüntetését, és képzett munkaerő pótlására csak több hónap elteltével került sor. Ezt még tovább tetézték a megyei levéltárakban foglalkoztatott gazdasági ügyintézők fluktuációs folyamatai, több hónapig betöltetlen álláshelyek miatti általános helyettesítési kötelezettségek. Az év végére részben sikerült rendezni a munkatársi állomány létszámát, azonban a feladatellátás kockázatainak csökkentése, a zökkenőmentes működés biztosítása céljából nem tűr halasztást a megfelelő számú és képzettségű munkaerő pótlása. Mindezek mellett 2017-ben is folytattuk a megyei levéltárakban foglalkoztatott gazdasági ügyintéző munkatársak szakmai képzéseit, valamint a Gazdasági Igazgatóság munkatársai folyamatos konzultációs lehetőséget biztosítottak és biztosítanak a megyei levéltárak gazdasági ügyintéző munkatársai részére. A feladatellátás szakmai színvonalának és hatékonyságának növelését gazdasági igazgatói értekezletek, körlevelek, képzések, útmutatók is segítették.

2017-ben további erőpróbát jelentett a Magyar Nemzeti Levéltár költözésével összefüggésben, a Hess András téri telephely kiürítése, az iratanyag és a munkatársak elhelyezési feltételeinek megteremtése. A 2016-ban megtorpanó költözés befejezését a munkatársak jelentős többletmunkája mellett a 2017-ben biztosított 246,4 millió forintos kormányzati többlettámogatás is segítette, amelyből túlnyomó részben informatikai hálózat kiépítését, irodabútorok és költözési segédanyagok beszerzését, raktárpépület felújítását, valamint a Gazdasági Igazgatóság, a Jogi, Humánpolitikai és Munkaügyi Főosztály és a Módszertani, Továbbképzési és Iratkezelés-felügyeleti Koordinációs Főosztály elhelyezése céljából bérelt ingatlan bérleti díját finanszíroztuk.

Kijelenthető, hogy a 2013-tól folytatott megfeszített és következetes feladatellátás, és szabályozottság teljeskörűsége hozzájárult ahhoz, hogy a korábban sokszínű arcot mutató számviteli nyilvántartások, az adókötelezettségekkel kapcsolatos eltérő álláspontok egységesítésre kerüljenek, amely feladatellátást egyértelmű iránymutatások, szabályszerű, belső kontrollokon alapuló ügyviteli nyilvántartási követelményrendszer alkalmazása biztosította. Az ügyviteli feladatellátást segítette egy 2017-ben megrendelt egyedi fejlesztési igény, amely a gazdálkodási adatok nyilvántartására szolgáló EcoStat integrált ügyviteli rendszer Kötelezettségvállalási modul automatizálható folyamatainak fejlesztését jelentette. E nélkül – küzdve a folyamatos munkaerőhiánnyal – nem lehetett volna az évi közel 500 ezer darabszámú könyvelési tételt rögzíteni, a beszámolási kötelezettségeket teljesíteni.

A mindennapi pénzügyi, számviteli, beszámolási, előirányzat-gazdálkodási feladatok mellett 2017-re sikerült országos

illetékességgel bevezetni az EcoStat integrált ügyviteli rendszer Készletnyilvántartó moduljának használatát, amely a munkaerő betanítását, adatbázis konvertálást, valamint kézzel vezérelt adat rögzítést és folyamatos utánkövetést jelentett. A bevezetés zökkenőmentessége érdekében korábban több tanfolyamot is szerveztünk. E munkafolyamat során egységesítettük az MNL különböző szervezeti egységeiben tárolt készleteket, így ezt követően homogén nyilvántartási struktúrát alakítottunk ki.

Befejeztük alapnyilvántartásaink felfektetését, amelyeket folyamatosan felülvizsgálunk, aktualizálunk. A befektetett eszközökhöz kapcsolódó tárgyi eszköz nyilvántartás, a vagyonkataszteri nyilvántartás mellett analitikus nyilvántartást fektettünk fel a vagyonkezelte ingatlanok vonatkozásában, kiemelten az MNV Zrt-vel kötendő szerződések körére, a vagyonkezelési jogok bejegyzése miatt pedig a földhivatali nyilvántartások módosítására. 2016-ra befejeztük az MNL használatában, nyilvántartásában lévő közel 400 ezer darab eszköz vagyonkataszteri nyilvántartásának teljes körű felfektetését, és ennek folyamatos aktualizálása is megtörtént 2017-ben.

Az elmúlt évek egyik legnagyobb volumenű feladata volt a vonalkódos nyilvántartási és leltározási rendszer bevezetése, amelynek első lépésként egyedi vonalkódokkal láttuk el az MNL használatában lévő eszközöket, majd a tárgyi eszköz analitikus nyilvántartásában lévő eszközökhöz hozzárendeltük a vonalkódokat. A közel 400 ezer darab eszköz esetében ez a feladat rendkívüli logisztikai munkát kívánt meg. Ennek megfelelően a vonalkódos leltározás bevezetésének „gyümölcsét” leginkább a 2017-es leltározáskor élveztük, mind a leltárfelvétel, mind pedig a leltárkiértékelési munkák során.

2017-ben is sikerrel pályáztunk – a levéltárszakmai pályázatokon túlmenően – a Nemzeti Kulturális Alapnál működési kiadásaink kiegészítő finanszírozására, amellyel 26 millió forint támogatást nyertünk el. A támogatást a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár Alsószolcai Fióklevéltárának őrzés-védelmi szolgáltatás igénybevételére, a Csongrád Megyei Levéltárunk közüzemi költségei pénzügyi fedezetének kiegészítésére, valamint a Hess András téri telephelyünk költözés miatti kiürítése céljából bérelt ingatlan bérleti díjára fordítottuk.

2017. év folyamán maradéktalanul lezárásra került 2016. évről áthúzódó 14 db közbeszerzési eljárás, valamint további 46 db közbeszerzési eljárásunk zárult le. Ebből 6 db központosított versenyújranyitással, 28 db KEF közbeszerzési portálon történő egyedi megrendelés (amely nem tartalmazza a további 73 db részenkénti megrendeléseket), 7 db közösségi értékhatár feletti nyílt, 4 db Kbt. 113. § (1) bekezdése szerinti nemzeti nyílt, 1 db Kbt. 115. § szerinti ún. „4 ajánlattevős” közbeszerzési eljárás volt. A közbeszerzési eljárásokból 1 db Kbt. 115. § szerinti eljárás 2 db rész ajánlata, illetve 1 db közösségi értékhatár feletti nyílt eljárás 1 db rész ajánlata eredménytelen lett. Jogorvoslatra nem került sor.

2018. évre az „Informatikai eszközök beszerzése II.”, „Nyomdai szolgáltatások beszerzése a Magyar Nemzeti Levéltár részére”, „Irodai multifunkciós eszközök tartós bérlete és teljes körű üzemeltetési szolgáltatás megrendelése az MNL tagintézményei számára”, „Irodaszékek, irodabútorok és egyéb bútorok beszerzése a Magyar Nemzeti Levéltár tagintézményei részére”, „Informatikai eszközök beszerzése a Mikes Kelemen program terhére”, „MNL megyei tagintézményi KÖFOP informatikai kliens eszközeinek beszerzése”, „MNL megyei tagintézményi informatikai hálózati infrastruktúra KÖFOP eszközeinek beszerzése” elnevezésű közbeszerzési eljárások húzódnak át.

A Műszaki Főosztály hatékony közreműködésével és felügyelete alatt a következőkben részletezett főbb beruházási és felújítási feladatokat végeztük el:

- Az MNL Budapest, Hess András téri épületének elhagyására 2017 nyarán biztosított 246,4 millió kormányzati támogatás terhére elvégzett beruházások: informatikai hálózatfejlesztés 160,0 millió forint, ingatlan beruházáshoz kapcsolódó kiadás 17,5 millió forint, bútorbeszerzés 16,8 millió forint. Maradványa 2018. június 30-ig használható fel.
- Az MNL Somogy Megyei Levéltára Kaposvár, Bartók Béla utca 8-10. sz. alatti új ingatlanának raktári állványzat beépítése, a Nagyberki Kastélyban őrzött iratanyag beszállítása a Bartók Béla utcai telephelyre. A beruházás bekerülési értéke 10,9 millió Ft.
- Az MNL Országos Levéltára Budapest, Lángliliom utca 4. szám alatti épületnél az udvari épület – egykori felvonulási épület – felújítása, átmeneti raktár kialakítása. Bekerülési értéke 7,6 millió forint.
- Az MNL Heves Megyei Levéltára Eger Mátyás Király út 62. szám alatti épületegyüttesében a „B” épület alapzatának megerősítése és részleges homlokzati felújítása. A műszaki átadása 2017.11.13-án megtörtént. Bekerülési értéke 14,0 millió forint.
- Az MNL Országos Levéltára Budapest, Bécsi kapu tér 2-4. sz. alatti épületében a munkaszobákban lévő világítás korszerűsítése, szükséges ÉV mérések elvégzése. Bekerülési értéke 5,4 millió forint.
- Az MNL Országos Levéltára Budapest, Bécsi kapu tér 2-4. sz. alatti épülete jobb oldali szárnyában a már elavult, működésképtelenné vált tűzjelző rendszer cseréje. Bekerülési értéke 22,4 millió forint.
- Az MNL Baranya Megyei Levéltára Pécs, Rét utca 9-ben a nagyépület – amely magában foglalja az iratraktárakat,

irodákat, kutatótermet is – teljes tetőhéjzat felújítása és cseréje történt. A műszaki átadás 2017.05.23-án volt. Bekerülési értéke 10,5 millió forint.

- Az MNL Vas Megyei Levéltára Szombathely, Hefele M. u. 1. szám alatti, régi műemlék épületének alapzatának szigetelési és részleges homlokzati felújítási munkái. Műszaki átadásra 2017.11.30-án került sor. Bekerülési értéke 20,5 millió forint.
- Az MNL Pest Megyei Levéltára Budapest Vágóhid utcai épület Mester utcai szárnyának levéltári célokra történő kialakítása a közbeszerzés után 2017. szeptember közepén kezdődött. A műszaki átadás 2018. februárban várható. A beruházás Magyar Nemzeti Levéltárhoz kapcsolódó várható bekerülési értéke jelentős, 286,0 millió forint.
- Az MNL Csongrád Megyei Levéltára Szeged, Kálvária tér 22. alatti – volt MTVA épület átalakítása levéltári feladatok ellátására – tervezése folyamatban van. A kiviteli tervek elkészülte után 2018. januárban lehet a kivitelezés közbeszerzését indítani. A beruházás tervezett bekerülési értéke tervezéssel, közbeszerzéssel, kivitelezéssel 650,0 millió forint.
- 35 db teljes számítógép konfiguráció beszerzése az MNL költségvetése terhére, amely kapcsán meg kell említeni, hogy az elmúlt három év során a számítógépet használó munkatársak 30%-a új számítógéphez jutott.
- 1 db kisbusz és 1 db személygépjármű beszerzése az MNL és a KÖFOP projekt terhére, irat- és személyszállítás céljára, az MNL személygépjármű parkjának nagyfokú elhasználódása, valamint a KÖFOP projektben vállalt kötelezettségek teljesítésével együtt járt a gépjárművek beszerzésének kötelezettsége.

A beruházási és felújítási feladatok rangsorolásánál minden esetben a műszaki indokoltságot vettük figyelembe. Szigorú gazdálkodási és pénzügyi fegyelem mellett mindvégig sikerült megőrizni a Levéltár fizetőképességét. Nagyberuházásainkat, rendszeres és folyó kiadásainkat szerződés szerűen, határidőben finanszíroztuk.

2017-ben foglalkoztatottanként évi 175.000 Ft béren kívüli juttatás kifizetésére került sor, amely kifizetői járulékkal együtt 156 millió forintot tett ki. Említésre méltó az MNL közalkalmazottai részére, pályázati többletfeladatokkal összefüggésben kifizetett illetménykiegészítés összege, amely kifizetői járulékkal együtt 96,4 millió forintot ért el.

A bérszínvonal javítását szolgálta a minimálbér és garantált bérminimum jelentős emelkedése, valamint a kulturális illetménypótlék bevezetése, azonban mindezek mellett a Magyar Nemzeti Levéltárban foglalkoztatott munkavállalók nettó átlagilletménye nem éri el a havi 200 ezer forintot.

2017-ben két megyei levéltárunkban végzett a Nemzeti Adó- és Vámhivatal ellenőrzést, illeték megállapítás adókötelezettség vonatkozásában, releváns megállapítás nem történt. A közfoglalkoztatási program végrehajtását a Fővárosi Kormányhivatal egy ízben ellenőrizte a 2017 folyamán, a program működtetését az ellenőrök rendszerben lévőnek találták. Az Állami Számvevőszék „A központi alrendszer egyes intézményei pénzügyi és vagyongazdálkodásának ellenőrzése” tárgy körben kezdte meg ellenőrzését, jelen beszámoló készítésekor az ellenőrzés nem került lezárásra.

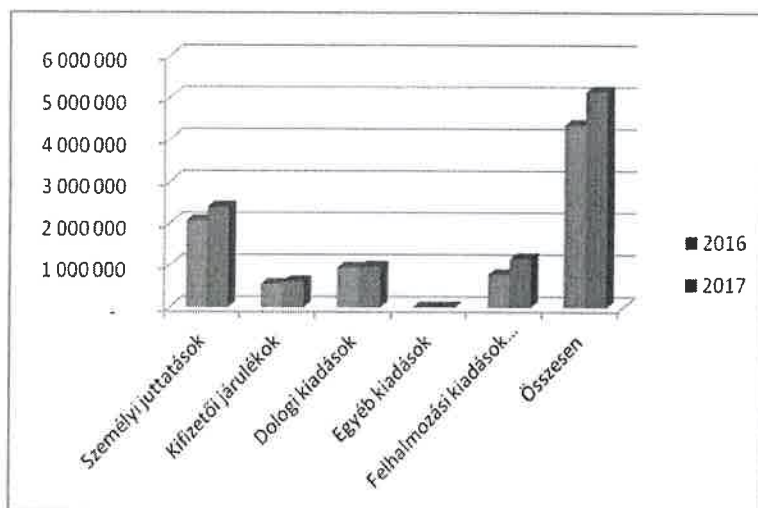

II. 2. Kiadási előirányzatok alakulása

adatok E Ft-ban

Kiadási előirányzatok alakulása és teljesítése	Eredeti előirányzat		Módosított előirányzat			2017. évi teljesítés	Teljesítés %-a Teljesítés/ Előirányzat
	2016	2017	2016	2017	I% 2017/2016		
Személyi juttatások	1 754 800	1 742 700	2 060 526	2 393 930	116,18	2 319 800	96,90
Munkaadókat terhelő járulékok	474 100	470 900	557 398	618 509	110,96	500 965	81,00
Dologi kiadások	428 100	423 400	942 436	970 324	102,96	800 314	82,48
Egyéb működési célú kiadások			4 232	1 869	44,16	1 272	68,06
Felhalmozási kiadások (beruházás + felújítás)	383 600	383 600	782 491	1 156 322	147,77	813 275	70,33
Összesen	3 040 600	3 020 600	4 347 083	5 140 954	104,41	4 435 626	79,75

Módosított kiadási előirányzat alakulása 2016-2017.

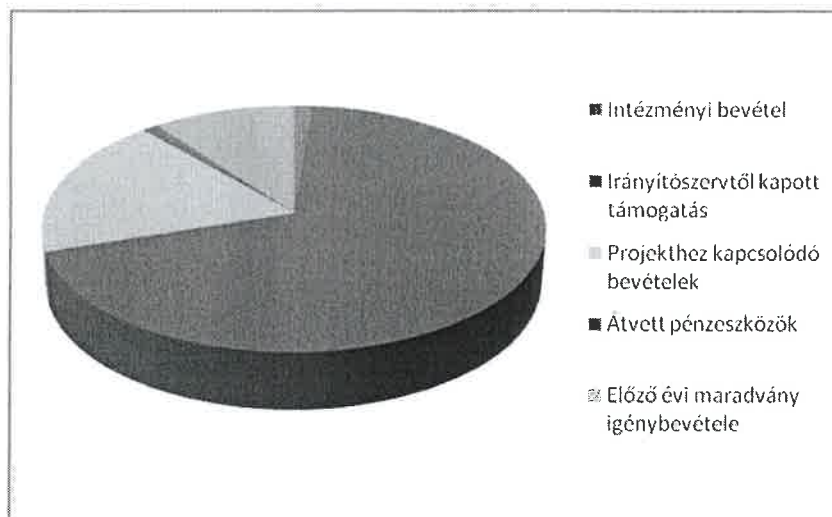

II. 3. Bevételi előirányzatok alakulása

adatok E Ft-ban

Bevételi előirányzatok alakulása és teljesítése	Eredeti előirányzat		Módosított előirányzat			2017. évi teljesítés	Teljesítés %-a Teljesítés/ Előirányzat
	2016	2017	2016	2017	I% 2017/2016		
Intézményi bevétel	100 000	60 000	88 196	70 509	79,95	70 509	100,00
Irányítószertől kapott támogatás	2 940 600	2 960 600	3 020 215	3 529 440	116,86	3 529 440	100,00
Egyéb működési és felhalmozási célú támogatások			342 541	953 213	278,28	953 213	100,00
Átvett pénzeszközök			67 790	59 998	88,51	59 998	100,00
Előző évi maradvány igénybevétele			828 341	527 794	63,72	527 794	100,00
Összesen:	3 040 600	3 020 600	4 347 083	5 140 954	118,26	5 140 954	100,00

2017. évi bevételi előirányzatok teljesülésének megoszlása

Előirányzat módosítások 2017-ben

adatok E Ft-ban

Kiadási előirányzatok módosítása 2017-ben	Eredeti előirányzat	Előző évi maradvány igénybevétele	Mínimálbér, garantált bérminimum miatti támogatás	Kulturális illetménypótlék miatti támogatás	Bérkompenzáció miatti többlettámogatás	MNL költözése miatti támogatás	Pályázathoz, saját bevételhez kapcsolódó módosítás	Kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítás	Módosított előirányzat 2017.12.31.
Személyi juttatások	1 742 700	78 416	139 434	125 579	17 783		290 018		2 393 930
Munkaadókat terhelő járulékok	470 900	23 917	30 676	27 627	3 912		61 477		618 509
Dologi kiadások	423 400	208 651				41 000	297 769	996	970 324
Egyéb működési célú kiadások		873						996	1 869
Felhalmozási kiadások (beruházás + felújítás)	383 600	215 937				204 700	352 085		1 156 322
Összesen:	3 020 600	527 794	170 110	153 206	21 695	246 200	1 001 349		5 140 954

A 2017. december 31-ei várható 705 millió forint működési és felhalmozási előirányzat- és pénzmaradvány 100%-ban pályázati, illetve alaptevékenységgel összefüggő kötelezettségvállalásainkhoz kapcsolódik. A felhalmozási kiadások előirányzat-maradványa 2017-ben vállalt, pénzügyileg 2018. I. félévében realizálódó, főként a KÖFOP projekthez, valamint a folyamatban lévő Pest Megyei Levéltárbővítés építési beruházásokhoz szolgál pénzügyi fedezetül.

II. 4. Humánerőforrás

Az MNL 2017. január 1-jei engedélyezett létszáma 704 fő, az éves átlagos statisztikai állományi létszám 671 fő. A közel 10 %-os létszám lemaradást egyrészt a személyi juttatási előirányzat hiánya valamint az országosan ismert általános humánerőforrás szakember hiány indokolja. Az MNL költségvetésének legnagyobb tételét 2017-ben is a személyi jellegű kiadások jelentették.

2017 évben összesen 122 közalkalmazotti álláshely került meghirdetésre a KÖZIGÁLLÁS portálon. A tavalyi évben hét megyei igazgatói pályázat került kiírásra.

2017-ben folytattuk a 2014-ben megkezdett, alapvetően digitalizálásra épülő Közfoglalkoztatási Programunkat. A 2017-2018. évi Kulturális Közfoglalkoztatási Programban 160 fő foglalkoztatását vállaltuk. Az országos foglalkoztatottsági adatok kedvező alakulása kedvezőtlenül befolyásolták foglalkoztatási adatainkat, mert a vállalt létszám 80%-át tudtuk csak teljesíteni. Ugyanakkor az országos foglalkoztatottsági adatok javulásának tükrében nem lehet negatívumként értékelni a közfoglalkoztatott munkatársak létszámaradását. A programra 259 millió forint támogatást nyertünk el, azonban a létszámlamaradás miatt 210 millió forintot tudtunk realizálni. A közfoglalkoztatási program elősegítette a levéltári iratok digitalizálásának felgyorsulását, kiegészítő humánerőforrás, pénzügyi forrás bevonását. A közfoglalkoztatási programunk keretében a foglalkoztatással, üzemeltetéssel összefüggő kiadások támogatásán túl ebben az évben további 35 db számítógépet, 35 db monitort szereztünk be, valamint 6 millió forintot fordítottunk munka és védőruházat, egyéni védőeszköz, irodaszerek, nyomtatványok, tisztítószerek vásárlásra is.

II. 5. Infrastrukturális fejlesztések (épületek, raktárak, infokommunikációs eszközök, egyéb technikai felszerelések)

A célok megvalósíthatóságát kedvezőtlenül befolyásolta az intézmény elöregedett informatikai infrastruktúrája. Továbbra is indokolt a megyei tagintézményekben használt levéltárosi és kutatótermi munkaállomások és a hálózati eszközök ütemezett cseréje. Mind ezt, mind a tagintézmények közös informatikai szolgáltatásainak kialakításához szükséges felhőalapú szolgáltatás kialakítását egyaránt akadályozza az informatikai eszközökre vonatkozó beszerzési tilalom.

Munkaállomások, notebookok és szerverek

A 2015. évi munkatervtől kezdődően az informatikai infrastruktúra rendszeres megújításának megkezdését terveztük. A tervbeli és megvalósult adatok összehasonlításán látszik, hogy a **beszerzések több mint 50%-kal maradtak el a tervezettől**. Bár ez az arány kedvezőbb, mint az előző évi, de továbbra is az eszközök fokozódó amortizációját jelenti. Ez évről évre növekvő mértékben veszélyezteti az intézmény szolgáltatásainak és működésének fenntartását.

	2017. évi tervezett	2017. teljesült beszerzés
Tagintézmény	darab	darab
Bács-Kiskun	7	2
Baranya	8	2
Békés	5	1
Borsod-Abaúj-Zemplén	6	3
Csongrád	10	1
Fejér	4	1
Győr	4	2
Hajdú-Bihar	9	4
Heves	6	2
Jász-Nagykun-Szolnok	4	2
Komárom-Esztergom	6	1
Nógrád	8	2
OL	82	68
Pest	14	2
Somogy	8	1
Sopron	4	1
Szabolcs-Szatmár-Bereg	5	1
Tolna	4	2
Vas	7	2
Veszprém	10	2
Zala	7	1
Összesen:	218	103

A megvalósult beszerzések eredményeként az MNL személyi számítógép állománya a következőképp alakult:

Tagintézmény	Összes számítógép	Cserélendő számítógépek		XP	
	2017. dec.	2017. dec.	Aránya 2017. dec.	2017. dec.	Arány 2017. dec.
Bács-Kiskun	29	23	79%	16	55%
Baranya	40	25	63%	27	68%
Békés	25	17	68%	19	76%
Borsod-Abaúj-Zemplén	36	25	69%	28	78%
Csongrád	52	36	69%	38	73%
Fejér	24	11	46%	10	42%
Győr	19	15	79%	7	37%
Hajdú-Bihar	51	27	53%	19	37%
Heves	26	19	73%	22	85%
Jász-Nagykun-Szolnok	24	9	38%	7	29%
Komárom-Esztergom	27	23	85%	18	67%
Nógrád	49	23	47%	22	45%
OL	448	176	39%	150	33%
Pest	39	32	82%	24	62%
Somogy	37	35	95%	28	76%
Sopron	16	12	75%	11	69%
Szabolcs-Szatmár-Bereg	36	10	28%	6	17%
Tolna	23	17	74%	9	39%
Vas	32	26	81%	24	75%
Veszprém	66	43	65%	38	58%
Zala	29	26	90%	25	86%
Összesen:	1128	630	56%	548	49%

(Az összes számítógép a munkaállomások, szerverek és notebook számítógépek összege. Cserélendő számítógépnek tekintjük a hét évnél idősebb, 2GHz-nél lassabb vagy 1GB memóriánál vagy 60 GB merevlemeznel kisebb kapacitású számítógépeket. A határok megállapításánál a Poszeidon és a Scope programok erőforrás igényét vettük figyelembe. Az XP azon számítógépek száma, amelyeken 2014 áprilisában lejárt támogatású, MS Windows XP operációs rendszer van.)

A beruházások eredményeként a lecserélendő számítógépek aránya 2017. évben az előző évihez képest öt százalékkal csökkent (56%), de továbbra is meghaladja az eszközök számának felét. Továbbra is gondot jelent, hogy a már nem támogatott Windows XP operációs rendszerrel működő eszközök száma is megközelíti az 50%-ot.

Intézményi központi infrastruktúra

	2016. december	2017. változás	2017. december
MNL központi rendszer adattároló (bruttó/nettó tárhelykapacitás)	145/130 TB	174/140 TB	319/270 TB
MNL központi rendszerben tárolt adatmennyiség	102	21	123
MNL központi rendszerbe telepített fizikai szerverek száma	30	-13	17
MNL központi rendszerbe telepített virtualizált szerverek száma	40	11	51

A központi rendszer adattárolóját jelentősen, bruttó 174 TB-al bővítettük, ami a RAID kialakítások és csatolások után kb. 120-140 TB hasznos tárolókapacitást jelent, ami az adatbázisok és fájlrendszerben tárolt állományok biztonságos tárolását biztosítja. Ugyancsak bővítettük a mentett adatbázisok és adatállományok ellenőrző visszatöltéséhez használt rendszer adat tároló kapacitását bruttó 30, nettó 26 TB tárolókapacitással.

Hálózatok

	2016. december	2017. változás	2017. december
VPN-be bevont telephelyek száma	24	0	24
Hálózati eszközök száma	96	100	196

A Hess András téri épületből történő kiköltözés miatt a még ott futó alkalmazás szerverek, illetve az Internet-kijárat a Lángliliom utcai telephelyre került áthelyezésre. Ennek részeként megvalósult a Bécsikapu téri épület teljes LAN (lokális adathálózat) rekonstrukciója, 300 új hálózati végpont kialakításával és a meglévő aktív eszközök teljes cseréjével. Technikai okok miatt a raktárakba sajnos nem sikerült eljuttatni a hálózatot. Erre a KÖFOP keretében 2018-ban kerül majd sor. A Daróczi utcai telephelyen és a Hattyúházban 80-80, a Lángliliom utcai épületben pedig 18 új hálózati végpont került kialakításra. Az Úri utcában az új bérelt vonali csatlakozás miatt módosítani kellett a hálózat kábelezését. A Hess András térről a Bécsi kapu térre költöztetett központoknak a szerverek fizikai mozgatása mellett, a szolgáltatások új környezetbe helyezését is együtt járt. A Hattyúházban kaputelefonról és biztonságtechnikai fejlesztésről is gondoskodtunk. A telefonközpont költöztetése helyett virtuális VoIP központra való átállás történt, a feladat befejezése 2018. januárban valósult meg.

A megváltozott helyzetnek megfelelően a hálózati szolgáltatást is újra kellett tervezni. Mivel a NIIFI/KIFÜ ehhez nem tudott megfelelő szolgáltatást biztosítani, az internetszolgáltatást a budapesti helyeken az Invitech-től kellett igénybe vennünk. A Hess András téri bérelt vonalakat felmondtuk, helyettük a Bécsi kapu térre, a Hattyúházba, a Daróczi útra és az Úri utcába újakat rendeltünk. Az IP címek változása, azok átállítása valamennyi szervert és szolgáltatást érintette.

Digitalizáló eszközök

	2016. december	2017. változás	2017. december
dokumentumszkennerek	78	6	84
könyvszkennerek	5	0	5
mikrofilmszkennerek	8	0	8
filmszkennerek	2	0	2
egyedi felvételező munkaállomások	1	0	1
audió digitalizáló munkaállomás	1	0	1